

ICT in Utrecht Een goudmijn van krapte en kansen

2023

Marjolijn Zwetsloot

Daan Oldenhof

Eva Pitlo

Karianne Vermaas

In april 2023 publiceerden we de U-TECH insights 'Nut en noodzaak aantrekken ICT-talent regio Utrecht'. Daarin deelden we de meest recente cijfers over de ICT-arbeidsmarkt. Er bleek sprake van grote krapte. Natuurlijk zijn dit soort cijfers niet statisch. Daarom deze update: **welke bewegingen zien we in de ICT-arbeidsmarkt in de arbeidsmarktregio Utrecht?**

In het kort kunnen we stellen: de krapte is nog niet achter de rug. We zien dat de gehele arbeidsmarkt nog steeds in zeer krappe staat verkeert. Ook de krapte op de ICT-arbeidsmarkt is blijvend hoog. Ten opzichte van de landelijke kraptecijfers scoort Utrecht zelf nog hoger. Daarbij wordt de komende jaren nog een groei aan ICT-banen verwacht. In dit U-TECH insights gaan we verder in op de ontwikkelingen en cijfers. Ook komen oplossingsrichtingen aan bod.

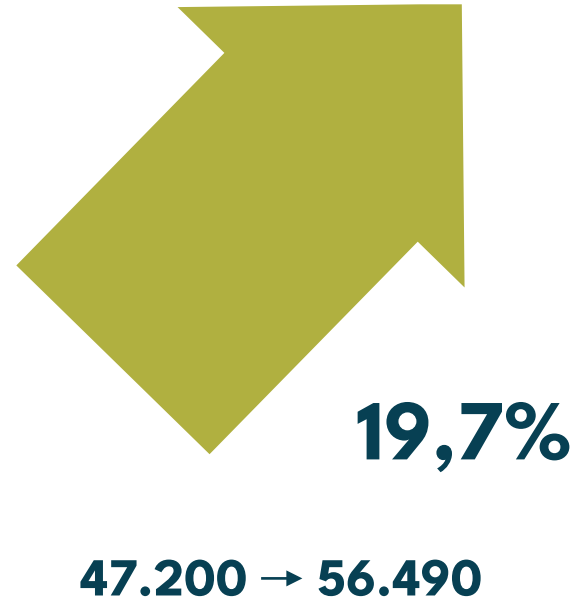

ICT-ARBEIDSMARKT REGIO UTRECHT: CIJFERS EN VACATURES

ICT IN PROVINCIE UTRECHT

De ICT-arbeidsmarkt in de provincie Utrecht is na zorg, zakelijke diensten, handel en onderwijs de grootste sector. In 2022 waren er in de regio 56.490 banen – 15,7% van het totale aantal ICT-banen (359.710) in Nederland. Sinds 2016 is het aantal banen in de ICT ('Informatie en Communicatie') vrijwel elk jaar toegenomen: van 47.200 naar 56.490 banen in 2022¹. Dat is een toename van 19,7% in zeven jaar. Alleen de zorgsector had een sterkere toename (23%).

In deze cijfers zijn de banen in de ICT-sector zelf weergegeven. ICT-banen in andere sectoren, zoals het maken van voorspellende scenario's voor de bouw of het trainen van systemen om röntgenfoto's te categoriseren in het zorgdomein, worden hierin niet altijd meegeteld. In werkelijkheid zijn er dus nog veel meer banen die ICT-kennis vereisen.

ICT-ARBEIDSMARKT REGIO UTRECHT ZEER KRAP

Het UWV drukt de krapte op de arbeidsmarkt uit in een spanningsindicator.

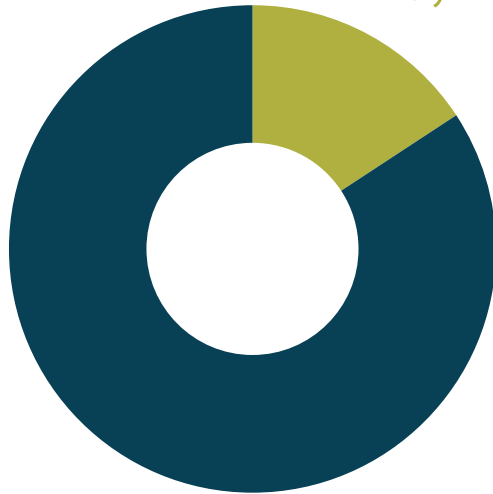
Deze indicator loopt van 0,06 (zeer ruim) op tot maximaal 16,00 (zeer krap). De spanningsindicator voor regio Utrecht² was in het eerste kwartaal van 2023 met een score van 6,78 zeer krap.

Met 'regio Utrecht' worden arbeidsmarktregio's Amersfoort, Gooi en Vechtstreek en Midden-Utrecht gezamenlijk aangeduid, tenzij anders aangegeven.

Voor de ICT-arbeidsmarkt ligt deze score nog veel hoger. De spanningsindicator daarvoor ligt op de maximale score van 16,00¹. Landelijk scoort de ICT-arbeidsmarkt 13,02. **De ICT-arbeidsmarkt in regio Utrecht is dus nog krappere dan op andere plekken** in het land.

UTRECHT
16,7%

**OPENSTAANDE VACATURES
ICT LANDELIJK**

VEEL VACATURES ICT- ARBEIDSMARKT IN DE REGIO

Naast de krapte op de arbeidsmarkt meet het UWV de openstaande vacatures. In het eerste kwartaal van 2023 zijn er 29.350 openstaande vacatures voor ICT-beroepen. Daarvan zijn er 4.800 op ISCO-beroepsniveau 3 (complexe taken, die mbo- of hbo-opleiding vragen), en 24.550 op ISCO-beroepsniveau 4 (zeer complexe gespecialiseerde taken, die hbo- of wo-opleiding vragen ³)². Voor 83,6% van de vacatures is daarmee een hbo- of wo-opleiding gevraagd.

Maar liefst 4.900 van deze vacatures stonden open in regio Utrecht. Dat komt neer op 16,7%. Ook in Utrecht is met 85,7% het grootste deel van de vacatures ingeschaald op ISCO-beroepsniveau 4².

2512

ICT SECTOR GROEIT HET HARDST: 2.512 EXTRA ICT-BANEN IN TWEE JAAR

De economische vooruitzichten voor 2023 verschillen per sector, lichten onderzoekers van de Rabobank toe. **De ICT-sector zal, samen met de zakelijke dienstverlening, het hardst groeien**⁴. In 2023 voorziet het UWV een toename van 4.000 ICT-banen in Nederland. In 2024 worden in totaal zelfs 12.000 nieuwe ICT-banen verwacht⁵. Ervan uitgaande dat 15,7% van de ICT-banen zich in de provincie Utrecht bevindt, betekent dat voor 2023 een toename van 628 en in 2024 van 1.884 extra banen. Een totaal van 2.512 extra ICT-banen in twee jaar.

Een verklaring voor de toename van ICT-banen;

“De groei van de ICT-sector wordt gedreven door verdergaande digitalisering en investeringen in IT-infrastructuur, zoals (cloud)netwerken. Daarbij is de IT-sector minder vatbaar voor de stijging van energieprijzen.”⁶

2022-2023

2023-2024

VERDERGAANDE DIGITALISERING ALS VERKLARING

De economische groei vindt in 2023 vooral plaats in grootstedelijke regio's met een concentratie van (kennis)diensten. Aangezien de ICT-sector relatief groot is in regio Utrecht, is de groei daar ook relatief groot⁶. Het UWV laat dit ook in cijfers zien. Zij verwachten dat het aantal werknemersbanen in de ICT in Amersfoort⁶, Midden-Utrecht⁷ en Gooi en Vechtstrekken⁸ toe blijft nemen in 2023 – 2024. Dit was in 2022 – 2023 ook het geval. Dit in tegenstelling tot veel andere sectoren, waarbij de groei in tempo afneemt, of zelfs verandert in een afname ten opzichte van de groei in 2022 – 2023. De **stabiele groei in ICT-banen** is toe te schrijven aan **toenemende digitalisering van alle sectoren**.

VERWACHTE ONTWIKKELINGEN – LANGE TERMIJN

Op de **lange termijn zal de vraag naar ICT'ers groot blijven**. Uit een onderzoek van de Intelligence Group en de HeadFirst Group blijkt dat er in 2030 ruim 1 miljoen ICT'ers nodig zijn in Nederland. Dit sluit aan op de afgelopen tien jaar, waarin het aantal ook al bijna verdubbeld is⁹.

IN HET JAAR

2030

HEBBEN WE LANDELIJK

1.000.000 ICT'ERS NODIG

MISMATCH VRAAG EN AANBOD VAN ARBEID

DE MISMATCH: OOK IN 2023

In ons vorige U-TECH insights schetsten wij de mismatch op de ICT-arbeidsmarkt in regio Utrecht. Op de regionale ICT-arbeidsmarkt van Utrecht bestaat een **mismatch** door een **groeivende vraag en onvoldoende aanbod van mensen met de juiste digitale skills**.

De **digitale transitie** zorgt voor het verdwijnen, veranderen en ontstaan van beroepsgroepen (van verdwijn- naar verschijnbanen), waarbij er veel **nieuwe ICT-gerelateerde beroepen ontstaan**. De transitie zorgt voor mismatch van vraag naar en aanbod van arbeid. De mismatch komt ook voort uit het **onvoldoende aansluiten van ICT-opleidingen op functies in het bedrijfsleven**. Het gevolg is dat bedrijven in de regio moeite hebben om ICT'ers te vinden en te behouden.

51,6%

LUKT HET NIET OM DE VACATURES IN TE VULLEN

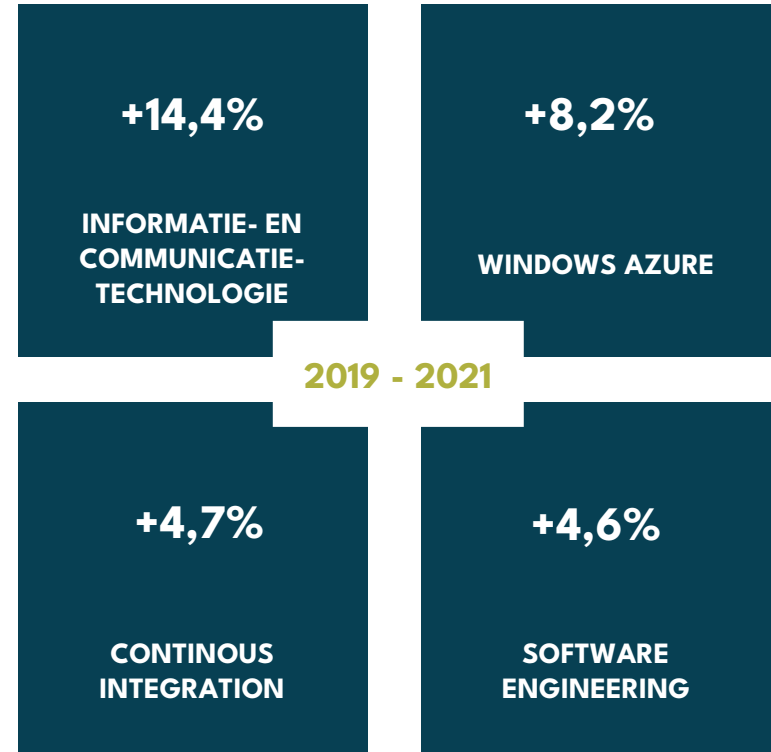
Deze mismatch is zeker niet iets van vorig jaar. Ook in 2023 ervaren werkgevers moeite om vacatures in te vullen: ruim één op de drie (38,6%) bedrijven in Utrecht **kan onvoldoende arbeidskrachten vinden**. In de provincie Utrecht ligt dat percentage daarmee nog iets hoger dan in de rest van Nederland, waar het 33,1% is¹⁰. Door de mismatch blijven er meer vacatures open staan. Als we kijken naar deze getallen in de ICT sector is een groot probleem zichtbaar, met landelijk 39% van de bedrijven die aangeven moeite te hebben om vacatures te vullen en in de regio Utrecht 51,6%!

DE VRAAG VAN WERKGEVERS

Hoe de vraag naar ICT-arbeidskrachten eruitziet, kunnen we in beeld brengen door te kijken naar de **meest gevraagde professionele skills**. In 2021 waren dit 'innovatie', 'consultancy' en 'infrastructuur'. Wat betreft professionele skills, gevraagd in de ICT, zijn 'coaching en begeleiding', 'stakeholder management' en 'innovatie' de grootste stijgers. In 2021 werden deze skills in vacatures vaker gevraagd dan in 2019 (respectievelijk 6,9%, 7,9% en 8,8%).

De ICT-skills waarnaar in vacatures het meest werd gevraagd zijn 'scrum', 'Windows azure' en 'agile methodologie'. De grootste stijgers zijn 'informatie- en communicatietechnologie', 'Windows azure', 'continuous integration' en 'software engineering' met respectievelijk 14,4%, 8,2%, 4,7% en 4,6% stijging tussen 2019 en 2021 in vacatures.

Ook **soft skills zijn van belang voor de ICT-sector**: 'communicatie', 'zelfmotivatie' en 'werken in groepsverband' werden daar als belangrijkste genoemd. De soft skills kennen geen sterke stijgers of dalers tussen 2019 en 2021¹¹.

TOP 15 MEEST GEVRAAGDE PROFESSIONELE SKILLS (2021)

Aandeel Utrecht – Professionele skill

Professionele skill	2019	2020	2021
Innovatie	9	9,5	15,9
Consultancy	11,2	10,7	15,5
Infrastructuur	13,2	12,3	14
Testen	9	10,2	11,8
Architectuur	6,1	7,4	10,4
Veiligheidsprincipes	6,2	7,4	10,3
Stakeholder Management	2	4,7	9,9
Automatisering	7,9	7,4	9,9
Financiën	7,8	7,7	9,3
Coaching en Begeleiding	NaN	1,4	8,8
Techniek	6,9	7	8

TOP 15 MEEST GEVRAAGDE PROFESSIONELE SKILLS (2021)

Aandeel Utrecht – IT Skill

IT Skill	2019	2020	2021
Scrum	18,5	18,3	18,8
Windows Azure	9,3	12,3	17,5
Agile Methodologie	15,6	14,7	16,3
Informatie- en Communicatietechnologie	NaN	4	14,4
Java	12,1	14,2	13
Software Engineering	8,2	8,3	12,8
Devops	8,7	10,1	11,9
Cloud Computing	8,9	8,6	11,1
SQL	10,3	9,7	10,2
Continuous Integration	4,9	6,5	9,6
JavaScript	9,9	8,6	9,2

TOP 15 MEEST GEVRAAGDE PROFESSIONELE SKILLS (2021)

Aandeel Utrecht – Soft skill

Soft skill	2019	2020	2021
Communicatie	27,3	22,8	30,6
Zelfmotivatie	24,5	17,1	23,9
Werken in Groepsverband	22	16,9	21,8
Analytisch Denken	19	15,4	18,4
Doelgericht	15,8	10,4	12,6
Servicegerichtheid	11,2	9	11,6
Gepassioneerd	11,6	7,2	9,4
Probleemoplossing	6,2	5,1	7,9
Leergierig	9,2	6,2	7,7
Coördineren	5,4	5,1	7,4
Aandacht voor Detail	5,6	4,3	6,8
Aanpassingsvermogen	8,4	4,8	5,9
Creativiteit	6,8	3,9	4,2

OPLOSSINGSRICHTINGEN TEKORT ICT-PERSONEEL

Om het tekort aan ICT-personeel op te vangen zijn er **verschillende oplossingsrichtingen**. In onze eerdere U-TECH insights noemden we onder andere het benaderen en opleiden van onbenut arbeidspotentieel, het creëren van een ontmoetingsplaats en het werken aan het imago van ICT.

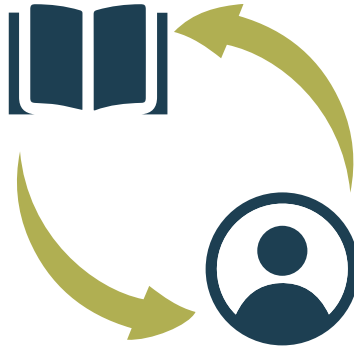
VERSCHUIVING DIPLOMA- NAAR SKILLS- GERICHT WERVEN

Een andere oplossingsrichting is het skills-gericht werven. Dit betekent een verschuiving van selectie op basis van diploma's, naar een **selectie op basis van iemands vaardigheden**. ArbeidsmarktInZicht.nl: "Matching van vraag en aanbod op basis van skills is de sleutel tot een inclusieve, toekomstbestendige arbeidsmarkt voor iedereen!"¹¹ In een eerdere U-TECH community MeetUP gingen we uitgebreid in op deze aanpak. Lees hierover meer in dit [U-TECH insights](#).

OMSCHOLING

Omscholing wordt ook nog steeds als kansrijke oplossing voor het gebrek aan arbeidskrachten benoemd. Onder anderen arbeidsmarktexpert Jelmer Schreuder (NLdigital) en landelijk adviseur werkgeversdiensten ICT Marijke Duijndam van het UWV adviseren: “Ga buiten de vijver vissen en **leid je eigen personeel op**. Zij zijn vaak ook trouwer en kunnen alles wat je nodig hebt. Die kans blijft nu vaak liggen.”¹²

FLEXIBILISERING BANEN

Tot slot wordt ook de **flexibilisering van banen** genoemd om de ICT-arbeidsmarkt aantrekkelijker te maken.¹⁴ Marjolijn Zwetsloot, directeur van U-TECH community, ziet ook kansen op dit vlak: “Om de tekorten in de ICT op te lossen kunnen we werk anders gaan inrichten. Eén klus kan bijvoorbeeld door meer mensen worden gedaan. Dat kunnen mensen met verschillende expertises zijn. De bijvangst kan dan zelfs zijn dat de kwaliteit van eindresultaat beter is.”

Bronnen

¹ <https://staatvanutrecht.databank.nl/>

² Met ‘regio Utrecht’ worden arbeidsmarktregio’s Amersfoort, Gooi en Vechtstreken en Midden-Utrecht gezamenlijk aangeduid, tenzij anders aangegeven

³ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/46/in-een-derde-van-beroepen-op-hoogste-niveau-is-meerderheid-vrouw/beroepsniveau>

⁴ https://www.rabobank.nl/kennis/d011355668-grootstedelijke-regios-groeien-in-2023-harder-dan-de-rest?utm_campaign=5d8ca29eb738b20001bf1da7&utm_content=641ac342f6aae10001e13b7f&utm_medium=smarpshare&utm_source=linkedin

⁵ <https://www.agconnect.nl/artikel/12000-nieuwe-ict-banen-2024-verwacht>

⁶ https://www.werk.nl/imagesdxa/amersfoort_regionale_arbeidsmarktprognose_2023_2024_tcm95-450481.pdf

⁷ https://www.werk.nl/imagesdxa/midden_utrecht_regionale_arbeidsmarktprognose_2023_2024_tcm95-450500.pdf

⁸ https://www.werk.nl/imagesdxa/gooi_en_vechtstreek_regionale_arbeidsmarktprognose_2023_2024_tcm95-450489.pdf

Bronnen

⁹ Intelligence Group & HeadFirst Group (2022). Talent monitor; IT-arbeidsmarkt in cijfers, editie 3. Gedownload van:

<https://headfirst.group/talent-monitor/talent-monitor-it-arbeidsmarkt-in-cijfers/?#download>

¹⁰ <https://arbeidsmarktinzicht.nl/inzicht-in-de-vraag-naar-skills-in-utrecht>

¹¹ <https://arbeidsmarktinzicht.nl/inzicht-in-de-vraag-naar-skills-in-utrecht>

¹² <https://www.agconnect.nl/artikel/12000-nieuwe-ict-banen-2024-verwacht>

U-TECH insights

COMMUNITY